

انتقام عجولانه؛ بازی در زمین اسرائیل

مهرداد خدیبر
معاون سردبیر

مطالبه انتقام در قبال حمله موشکی و تروریستی اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق و ترور فرماندهان ارشد نیروی قدس سپاه در ۱۳ فروردین امسال در حالی از جانب برخی محافل مطرح می‌شود که مقامات رسمی به آنها اطمینان داده‌اند در زمان و مکان مناسب صورت می‌پذیرد و به بیان دیگر: عجله نکنید و به زبان ساده‌تر: به وقتش!

جالب اینکه این بار اپوزیسیون جمهوری اسلامی هم در این تنور می‌دمد اگر چه مشخص نیست به قصد هم‌سوئی با دامی است که احتمالاً اسرائیلی‌ها گسترانیده‌اند یا به قصد تخفیف و تحقیر یا سرخورده کردن حامیان هیجانی، این حامیان هیجانی و لایه‌های بالاتر انسان البته نقدی را متوجه دولت ابراهیم رئیسی نمی‌کنند و نوع و جنس مطالبه‌شان هم هرگز مثل فضای بعد از ترور شهید فخری‌زاده در سال ۹۹ نیست که در پی آن مجلس انقلابی مصوبه‌ای را گذراند که عملاً احیای برجام را بعد از خروج دونالد ترامپ و استقرار جو بایدن با مشکل مواجه می‌کرد تا جایی که حسن روحانی، رئیس‌جمهوری پیشین ایران از تعبیر ۹/۱۱ استفاده کرد تا بگوید خسارت آن برای ما مثل یازده سپتامبر برای آمریکایی‌ها بوده است. چون تاریخ تصویب آن هم ۹/۱۱ بود! (یازده آذر مثل یازده سپتامبر). اگر دیروز از زبان یک چهره نزدیک به مقاومت و مورد وثوق رسانه‌های اصول‌گرا به صراحت نمی‌شنیدیم «انتقام عجولانه بازی در زمین اسرائیل است»، این یادداشت را نمی‌نوشتیم چون احتیاط شرط عقل است و می‌دانیم به سادگی انگ می‌زنند.

بگذریم از اینکه فرد موصوف حتی با یک کارگیری لفظ «انتقام» هم کاملاً موافق نبود زیرا می‌گفت ایران کار خود را انجام داده و می‌دهد و تأثیر را بر جای گذاشته و کاری که اسرائیل کرده تقلا و تکاپو به قصد جبران است چون هیچ‌یک از سه هدف خود در این ۶ ماه دست نیافته و آن سه هدف نیز از این قرار: اول: آزادی گروگان‌ها، دوم: حذف و ترور رهبران جنبش حماس و سوم کوچاندن ساکنان و باشندگان غزه به سرزمینی دیگر و البته در این تحلیل خسارت سنگین کشته شدن بیش از ۲۰ هزار انسان اجتناب‌ناپذیر بوده است و با همین نگاه شهیدان ایرانی اخیر در دمشق را باید در عداد ۳۲ هزار قربانی ۶ ماهه دانست که این روزها تصاویر چهره‌های

شاخص و بعضاً رسانه‌ای آنان چهره میدان و خیابان فلسطین تهران را به شکل قابل توجهی تغییر داده و حتی تصویر خانم «شیرین عاقله» را هم بین آنها و بدون حجاب شرعی می‌توان دید و باور کرد بقیه هم واقعی است و از منظر عاطفی و انسانی و نه صرفاً سیاسی یا ایدئولوژیک.

جدای این تحلیل بالا بر این فرض استوار است که عملیات ۶ ماهه اسرائیل بعد از ۱۵ مهر ۱۴۰۲ (طوفان الاقصی / هفتم اکتبر ۲۰۲۳) در ۵ مرحله بروز کرده و اکنون در مرحله پنجم قرار گرفته‌ایم:

در مرحله نخست، هدف آزادسازی غلاف غزه (با ادبیات خودشان) بود و به همین خاطر طی ۲۱ روز اقدام به بمباران هوایی کردند تا اصطلاحاً پاکسازی کنند. درباره جرایم بمباران‌ها می‌گفتند بر آن‌اند تا بانک اطلاعات حماس را از بین ببرند و حتی خانه‌های افراد مرتبط با حماس را هم بر سرشان آوار کنند ولو خانه پسرخاله اسماعیل هنیه باشد و به این همه ویران‌گری هم بسنده نکردند و سراغ تصاویر افراد رفتند که از قبل ثبت کرده بودند تا شناسایی شوند.

در مرحله دوم به گسیل نیروی زمینی روی آوردند که اوج جنایت و در واقع حضيض سبعبیت در حمله به بیمارستان المعمدانی خود را نشان داد و جهان را چنان نگران و خشمگین ساخت که به آتش بس ۷ روزه انجامید.

در مرحله سوم و در پی حملات هوایی و زمینی عملیات کم‌شدت اما با هدف قرار دادن هوشمند را شاهد بودیم و ترورهای بیروت و دمشق در همین راستا ارزیابی می‌شود.

پس از آن و در مستمان و با بالا گرفتن اختلافات بایدن و نتانیاهو و وقتی روشن شد جهان هرگز به حماس به چشم داعش نمی‌نگرد و به جز ۴۸ ساعت اول که این انگاره را داشتند جا می‌انداختند در بعد از آن افکار عمومی روزبه‌روز بیشتر با فلسطینی‌ها همراه شد و اوج آن را در روز قدس شاهد بودیم.

در این مرحله که از آن می‌توان به عنوان فاز چهارم یاد کرد ایده «فریز عملیات» را اجرا کردند تا به دوگانه مردم و حماس دامن بزنند و اهالی غزه درون باریکه بر رهبران حماس بشوند. مبنای مخالفت با انتقام عجولانه و نه پاسخ مدبرانه و حساب‌شده اما باور به آغاز مرحله پنجم در یکصد و هشتادمین روز است و آن همانا جنگ تکثیرشونده است یا درگیر کردن دیگران و خاصه ایران.

با این پیشینه و تحلیل جز این است که انتقام عجولانه بازی در زمین اسرائیل است؟ و به همان شعر سعدی باید توصیه کرد که در یادداشت دیروز صفحه آخر درباره «صوری جور عدو» آمده بود.

واکنش نمایندگان به افزایش قیمت دلار

دولت برنامه‌ای برای کنترل ندارد

تعریف‌شده است. حتماً در بازار دخالت می‌کنیم و آن را مدیریت خواهیم کرد. نرخ شکل گرفته در بازار آزاد تحریفی است و این نرخ شدیداً افزایش پیدا کرده و علامت غلط به بازار کالای ما می‌دهد. اگر بخواهیم نرخ بازار کالا را با این نرخ (بازار آزاد) دنبال کنیم که هیچ کالایی قیمت نخواهد داشت. چراکه این بازار آزاد به دلایل انتظاراتی شدیداً افزایش یافته است. من این رابطه را قطع کرده‌ام. در بازار آزاد حتماً دخالت خواهیم کرد. «او حتی وجود بازار آزاد ارز را تأیید کرده و گفته بود: «بسیاری از نیازهای ارزی را بازار آزاد تأمین می‌کند. تلاش می‌کنیم نیازها را در بازار معامله تأمین کنیم.»

این در حالی است که فرزین روز ۱۹ مرداد ۱۴۰۲ از تدوین نقشه راه بانک مرکزی برای کنترل نقدینگی و بازار ارز خبر داد. اما اینطور به نظر می‌رسد که این نقشه هم نتوانست دولت را بر بازار آزاد ارز مسلط کرده و موجب کنترل این بازار شود. از آنجا که تأثیر نرخ ارز بر دیگر کالاها و افزایش قیمت کالاها اساسی غیرقابل انکار است، تنش و نگرانی‌های بسیاری در جامعه ایجاد شده است. اما کارشناسان اقتصادی بر این عقیده‌اند که بازارها هنوز تأثیر کامل خود را از قیمت ارز نگرفته و یکی، دو ماه دیگر قیمت کالاها دیگر به تاسی از قیمت دلار کنونی افزایش خواهد یافت. برخی از کاربران فضای مجازی نیز در واکنش به این افزایش قیمت ارز نوشتند: «با این قیمت دلار از همان روزهای اول سال جدید افزایش حقوق‌ها پوچ شد.»

▼ نرخ اقتصاد از دلار قیچی شود

علی اصغر عنایت‌ستانی، نماینده مجلس دلیل تأثیر قیمت ارز بر کالاها را ایجاد فضای روانی توسط رسانه‌ها دانسته و مقصر اصلی ایجاد نگرانی‌های جامعه را مطبوعات معرفی کرده و به هم‌میهن گفت: «رسانه دلار را به کالاهای دیگر تسری می‌دهد. بقیه کالاهای کشور که با دلار ۶۵ هزار تومانی تأمین نمی‌شود.» او در پاسخ به این سوال که اگر رسانه‌ها بنویسند قیمت دلار کاهش می‌یابد، واقعاً این اتفاق رخ می‌دهد؟ تأکید

▼ صندوقی گوی‌های رئیس بانک مرکزی

محمد رضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی با حضور در رسانه ملی در واکنش به قیمت دلار، قیمت کنونی را زودگذر دانست که کاهش خواهد یافت. او به صراحت تأکید کرد که «بازاری به نام «مرکز مبادله» به وجود آورده‌ایم که نرخ به‌طور متوسط زیر ۴۰ هزار تومان (قبل از سال ۱۴۰۳) نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار ارز به واردات تمام کالاها اختصاص دادیم. هر کس به طور قانونی می‌خواست کالایی وارد کند یا از خدمتی استفاده کند از این ارز استفاده کرده است. حتی پایان سال (۱۴۰۲) ارز مسافران را دو برابر کردیم. چراکه ارز لازم را داریم. ما کاری به نرخ کانال‌ها و بازار غیررسمی نداریم. هر کس نیاز قانونی به ارز داشته باشد با نرخ مرکز مبادله به او از می‌دهیم. در سال گذشته ۶۹ میلیارد دلار ارز تأمین کردیم. این تقریباً نزدیک به ۱/۸ برابر ارزی است که ابتدای دولت (سبزدهم) تأمین شده است. نیازی نیست ارز دیگری در کشور تأمین شود. تمام ارز کالاها قانونی را ما می‌دهیم و نرخ بازار غیررسمی نرخ معامله کالاهای قاچاق و فرار سرمایه است.» فرزین در حالی می‌گوید کاری به بازار آزاد ندارد که پیش‌تر و در تاریخ ۹ دی ۱۴۰۱ و زمانی که نرخ ارز ۴۴ هزار تومان بود، اعلام کرد: «نرخ ۴۴ هزار تومانی نرخ ارز کشور نیست بلکه یک نرخ

نشست مدیران رسانه‌های کشور و رئیس دستگاه قضا بر گزار شد؛

بی‌پرده با رئیس عدلیه

نگار: همایون

که در ابتدای مطلب درج شده بود: من همین موضوع را طی تماسی با مسئول مربوطه در رسانه مزبور در میان گذاشتم. القصد، مقصودم از بیان این مطلب آن بود که در مواقعی، نه بخشی، بلکه سرتاسر مطلبی که در یک رسانه کار می‌شود، خالی از صحت و درستی است؛ قطعاً این امر با اصول روزنامه‌نگاری و اصول حرفه‌ای خبر در تنافی و تضاد است.»

رئیس عدلیه گفت: «اختلاف نظر و اختلاف سلیقه همواره بوده و هست و خواهد بود؛ مهم آن است که علی‌رغم این اختلاف نظرات و اختلاف سلیقه‌ها بتوانیم در کنار یکدیگر زندگی مسالمت‌آمیز داشته باشیم و این اختلافات سبب سوءاستفاده دشمنان نشود. گاهی مشکلی برای فردی پیش می‌آید که اگر چه همفکر من نیست، اما هم‌وطن من است و دوستدار نظام است؛ در اینجا باید به او کمک کنیم تا بر مشکلش غلبه کند نه اینکه، چون همفکر و هم‌جناب من نیست، خدای ناکرده بر مشکلش بیافزاییم و یا از مشکل او احساس شغف کنیم.» او تصریح کرد: «آیا احساس نمی‌کنید که در کشور بد اخلاقی وجود دارد و در خیلی از مواقع، خودی‌ها را ناراحت می‌کنیم و در

گروه خبر: به‌دنبال برگزاری دیدارهای رئیس قوه قضائیه با گروه‌های مختلف، روز گذشته دیدار این مقام قضایی با مدیران رسانه‌های کشور برگزار شد. در این دیدار که حدوداً سه ساعت به طول انجامید، مدیران ۷۰ رسانه از جناح‌های مختلف کشور حضور داشتند که ۲۴ نفر از آنان به بیان نقطه‌نظرات خود پرداختند.

حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای به‌عنوان میزبان، اولین سخنران این دیدار بود. او با اشاره به پذیرا بودن نقد نسبت به دستگاه قضایی گفت: «قطعاً به قوه قضائیه نقد وارد است و ما در این زمینه تعارف نداریم؛ ما ادعا نداریم که در تراز نظام در همه بخش‌ها ارتقاء پیدا کرده‌ایم، لذا خود را محتاج نقد و رفع نواقص می‌دانیم.» رئیس دستگاه قضا با اشاره به لزوم رعایت اصول حرفه‌ای روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی درست، تأکید کرد: «مشی من آن است که وقتی مطلبی را در رسانه‌ای می‌بینم و نسبت به آن، نظری مثبت و یا منفی دارم با مسئول مربوطه در آن رسانه تماس می‌گیرم؛ در مقطعی در رسانه‌ای، مطلبی در مورد من کار شده بود که در آن مطلب به جز یک مورد، بقیه موارد ناصحیح بود و آن یک مورد هم که صحیح بود، عبارت بود از نام و نام‌خانوادگی من،

جوابیه گزارش «نه رفتن چاره است نه ماندن»

یکی دیگر از آماری که در بخش کلان اقتصاد مؤید توقف روند گذشته و حرکت در مسیر رونق اقتصاد است، کاهش نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۲ برابر ۸/۱ درصد بوده که این کاهش به‌رغم رشد مشارکت اقتصادی رقم خورد و از نتیجه‌بخش بودن اقدامات دولت در حوزه بهبود محیط کسب و کار، بازگرداندن کشور به ریل رشد اقتصادی مثبت و همچنین هموار کردن مسیر سرمایه‌گذاری‌ها و تشکیل سرمایه در اقتصاد حکایت دارد. براساس گزارش مرکز آمار در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ تشکیل سرمایه ثابت کل ۴/۷ درصد رشد کرده است.

در زمینه تثبیت نرخ ارز نیز دولت در سال گذشته کارنامه قابل قبولی داشت و در کنار سیاست‌های دولت برای مهار تورم از طریق مهار رشد نقدینگی و انضباط‌بخشی مالی، تمام سناریوهای بدبینانه درباره نرخ ارز نیز با برنامه‌ریزی دولت در هم ریخته شد اما طبیعتاً در جنگ اقتصادی و اقداماتی نظیر حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به کنسولگری ایران در دمشق، جنگ ارزی نیز به قوت خود باقی است و دولت هم‌زمان با تلاش برای بازگرداندن اقتصاد به ریل توسعه و رونق، در جبهه جنگ ارزی و تلاش طرف مقابل برای بی‌ثبات کردن اقتصاد در حال نبرد است. دولت در این کارزار، ایجاد آرامش و رفاه مردم را از اهداف اصلی خود می‌داند و در کنار بهبود شاخص‌های اقتصادی کشور می‌کوشد تا از معیشت مردم در برابر جنگ اقتصادی محافظت کند. در این میان شایعه‌سازی درباره تیم اقتصادی دولت که بی‌وقفه در حال تلاش برای عبور از این شرایط است؛ می‌تواند خواسته یا ناخواسته ابزار دیگری علیه دولت و مردم ایران در این جنگ تحمیلی اقتصادی باشد چراکه علی‌رغم تمام فشارها، القای بی‌ثباتی و نااطمینانی خودبه‌خود به انتظارات تورمی دامن می‌زند.

روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به گزارش مورخ ۱۹/۱۹/۱۴۰۲ رونامه هم‌میهن با تیترو «نه رفتن چاره است نه ماندن» توضیحاتی ارائه کرده که در ذیل آمده است.

شایعه برکناری برخی مسئولان اقتصادی دولت پیش از آنکه یک شایعه باشد با واکنش یک چهره سیاسی به شایعه‌ای که مشخص نیست اساساً وجود داشته؛ به‌طور گسترده در برخی رسانه‌ها منتشر شد و به دنبال همین خبر ساختگی، موجی از اخبار و تحلیل‌هایی برای بی‌ثبات جلوه دادن تیم اقتصادی دولت در مواجهه با مسائل اقتصادی منتشر شد. دولت سیزدهم بدون شک و حتی به ادعای بسیاری از منتقدان در بهبود شاخص‌های اقتصادی کارنامه موفق داشته است اما به هر حال عبور از اقتصاد بحران‌زده‌ای که به این دولت میراث رسید؛ علاوه بر آنکه آثار درازمدتی خواهد داشت، زمان‌بر هم بوده است. اقتصاد ایران در پایان دولت دوازدهم با ناترازی‌های مزمن در حوزه‌های مختلف اقتصادی، نرخ ناپایدار و پایین رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری منفی دست و پنجه نرم می‌کرد و تلاش کرد تا با برنامه‌های اصلاحی از این بحران‌ها عبور کند.

مروری بر شاخص‌های اقتصادی حکایت از تغییر مسیر اقتصاد از رکود به ریل رونق و توسعه دارد؛ تداوم رشد اقتصادی در تمام فصول دولت سیزدهم و ثبت نرخ رشد اقتصادی در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ با نفت مثبت ۶/۷ درصد و بدون نفت مثبت ۴/۲ درصد از شاخص‌های آماری است که آثار مثبت اقدامات را نشان می‌دهد. همچنین براساس گزارش مرکز آمار در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ تشکیل سرمایه ثابت کل ۴/۷ درصد رشد کرده و تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در دو سال فعالیت دولت سیزدهم بارش مثبت ۸/۱ درصدی همراه بوده، در حالی که این شاخص در دوره چهارساله دولت دوازدهم در مجموع منفی ۳۳/۹ درصد رشد داشت.

ادامه از صفحه اول

کشور برای عبور از این حجم از مشکلات دقیقاً به «بازسازی» مدیریتی و سیاسی نیاز دارد و این بازسازی لازم است ضمن تبیین مختصات آن، طی فرماتی رسمی به تمام نهادها و نتیجه‌عملی آن پیگیری شود. در این چارچوب، رئیس قوه نیز با اختیارات ویژه‌ای که او را قادر به بازنشسته کردن و جابه‌جایی و عزل قضات ناکارآمد و بدسابقه و ضعیف سازد، طبعاً می‌تواند مسبب تحول و اصلاح لازم در حوزه تحت مدیریت خود شود.

تأخیرات این «بازسازی» احساس و در همه سطوح تصمیم‌گیری پذیرفته نشود، یک قوه یا نهاد به تنهایی و یا ترکیب با امکانات درونی خود اصلاً قادر به اصلاح و تحول در خود نیست. به عبارت دیگر، در حالی که قوه مقننه و مجریه و نهادهای ضابط و ارگان‌های نظامی و غیرنظامی بخواهند طبق روال گذشته خود عمل کنند، امکان اصلاح معنادار و ملموس در فقط یکی از آنها به‌خصوص دستگاه قضایی امکان‌پذیر نیست.